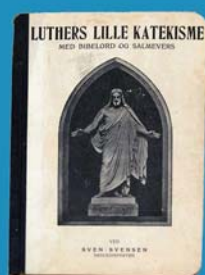

Helg

i Birkeland

MENIGHETSBLAD NR 5/13 ÅRGANG 50 MED ARTIKLER OG REPORTASJER FRA HELE FANA PROSTI

Undervisning før og nå

Mye har forandret seg i skolen, og religionsundervisningen er ikke noe unntak, skriver Martin A.E. Andersen. Side 4

Nyrensedevangelister

De aldrende, naturfargete veggteppene i Storetveit har endelig fått alle fargene tilbake. Side 8-9

Dikteren Sindre

– Jeg skriver om menneskelivet, sier salmedikter og kapellan Sindre Skeie. Side 14-15

Bønn er hengivelse

Det er fint, og bortimot «sterkt», som det heter nå til dags, å tenke på hvor mange som ber i Birkeland menighet.

REFLEKSJON VED IVAR BRAUT

Om en ser for seg kartet over menigheten, så bor det over tjue tusen mennesker her. Godt spredt i alder, og så er det nok mange flere enn alle de seksten tusen kirkemedlemmene som ber. Ganske mange er med i andre kirker. Andre har av forskjellige grunner valgt å stå utenfor alle kirkesamfunn, men de ber til Gud. Alt i alt: Svært så ulike personer, mye forskjellig en vil si og ikke si om sin tro. Noen – eller ganske mange – snakker ikke om den slags. Det ligger likevel tett på hjertet og egen identitet.

Mange ber. Det er godt å tenke på. Det gir håp. Og det avspeiler noe veldig stort: Gud er nærværende hos oss alle i liv og død, i storm og stille. Derfor ligger det i oss som en lengsel og mulighet at vi kan be til Gud. Men bønn er ikke noe vi må lære på den rette måten. Det er ingenting som heter å være flink til å be. Det blir ikke loggført verken hvor intenst vi ber, hvor ofte eller hvor lenge om gangen. Bønn kan være et sukk til Gud og det kan være den lange fortellingen om hvordan alt er.

Bønn er framfor alt hengivelse. Vi gir oss over til Gud. Vi vet godt at vi i neste øyeblikk selv må stå for vårt eget liv. Men vi gir oss over til vår Skaper og Frelser midt i livet slik det er. Nettopp der.

Det er ikke nødvendig å bruke mange ord på å si at bønn er noe annet enn å kreve noe som skal gi resultat. Det ville vært magi. Gud er ikke slik, heldigvis. Alle voksne vet at det er slik. Og likevel er det nettopp fra barn vi lærer noe viktig om bønn. Det går fram av Jesu ord (se f.eks. i Matteus kap.18) og det merker vi den dag i dag. De viser tillit. Det er også hengivelse.

Jo, det er noe stort ved å tenke på all bønn og takk til Gud som finnes også her vi bor. Tenk også på kveldsbønnene. For en gave for alle barn som blir vant med å be «*Kjære Gud jeg har det godt*» eller andre kveldsbønner og sanger. Mange tar med seg den gode vanen gjennom livet. Tenk på alle som ber Fadervår hver kveld. Det gjør inntrykk hver gang et godt voksent menneske sier det: Vi har bedt Fadervåret sammen hver kveld. Skulle noen mene at det er tomme og fåfengte ord? Tvert om – Gud hører og Gud blir æret når vi vender oss til Ham.

Fadervåret, ja. Det er jo forandret i det siste fordi vi har fått ny bibeloversettelse. Nå må alle endelig bruke det i den formen de er vant med. Selv bruker jeg «helliget worde» når jeg er på aldershjem. Men i alle fall: Her er den nye versjonen som også brukes i gudstjenesten:

Vår Far i himmelen / La navnet ditt helliges / La riket ditt komme / La viljen din skje på jorden slik som i himmelen / Gi oss i dag vårt daglige brød / Og tilgi oss vår skyld slik også vi tilgir våre skyldnere / Og la oss ikke komme i fristelse / Men frels oss fra det onde / For riket er ditt og makten og æren i evighet. Amen.

Og slik er velsignelsen vi selv kan be: Velsign oss, Gud Fader. Velsign oss, Guds sønn. Velsign oss, du Helig Ånd. ●

Gi kirken en ny salmebok!

I høst kommer Salmebok 2013. Det blir en god salme-bok til erstatning for både den nåværende Norsk Salmebok og den lille og blå Salmer 1997.

AV IVAR BRAUT

Menigheten selv bestemmer om ny salmebok skal innføres, og alt tyder på at Birkeland menighet gjør dette.

I Salmebok 2013 blir det 899 salmer og opp mot 100 bibelske salmer, prosesjonsvers o.l. Så mange som ca 550 salmer er med videre fra den nåværende salmeboken, og fra Salmer 1997 «overlever» omtrent 50. Og så er det 300 nye – som ikke alltid er nyskrevet, men som ikke har vært med før. I Birkeland har vi allerede blitt kjent med en del av de nye salmene og blitt glade i dem.

Menighetsrådet vil nok bevilge en del midler til innkjøpet, og vi håper også å få fra Kirkelig fellelsråd. Men

Nytt opplegg for

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTESAKKEN • STOREVETVI • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

Helg i Birkeland utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem i menigheten og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Martin A.E. Andersen, Astrid Dalehaug Norheim, Frode Høyte og Ivar Braut.

Sentralredaksjon:

Redaktør: Magne Fonn Hafskor
telefon: 55 39 04 40

E-post: eyecu@online.no

Kun henvendelser ang. fellesstoff til bladet (side 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser:

Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Stoffdeadline neste nummer:

Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer:

Tirsdag 26. november

Produksjon: Dragefjellet Media

tlf. 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk: Bodoni, Straume

Den nye salmeboken får fast omslag og høy kvalitet. FOTO: KIRKERÅDET

det er helt sikkert en god hjelp at mange er med og gir en salmebok – helt konkret! Du får ikke navnet ditt på omslaget, men du får gleden av å gi felles salmesang. Når vi kjøper inn i stort til kirkebruk blir prisen kr. 299. I høst vil vi invitere til en salmebok-aksjon der vi utfordres til å gi 1-2-3 salmebøker. I alt bør vi ha i overkant av 200 bøker slik at det er nok til alle på van-

lige søndager og med litt samarbeid også rekker til alle når det er fullsatt.

Det er gode grunner til å unngå å trykke opp egne salmemark til stadighet. Noen ganger bruker vi skjermen, men ikke til vanlig. Vi går for en salmebok vi holder i hendene og kjøper også inn et antall med større skrift. Velkommen med i gaveraksjon for ny salmebok i Birkeland! ●

familiegudstjenester

I Birkeland kirke tenker vi at alle hører med i hovedgudstjenesten hver søndag kl.11. Her er barn, ungdommer og voksne vel møtt på like fot.

AV IVAR BRAUT

Vi synes også det er viktig at vi har ulike engasjement med i gudstjenesten kl.11. Det betyr at presentasjon av nye konfirmanter ikke er en egen gudstjeneste, men del av det vanlige. Likeså ulike trosopplæringstiltak. I høst blir det for eksempel for 6-åringer og 3-åringer. Dåp hører med, og det har vi i omtrent annenhver gudstjeneste. I tillegg har vi egen dåpsgudstjeneste en gang i måneden søndag kl.13 for å gi rom til gledelig mange dåpshandlinger. Nattverd har vi nesten alltid, vanligvis tre søndager i måneden. Vi prøver å legge opp slik at det både er rom for det nye, men også mye av det som er kjent og gjenkjennelig.

For barn er opplegget: Kom til gudstjenesten begynner kl.11– og alle som vil

kan gå videre til sin kirkegang i søndagskolen. Familiegudstjenester fungerer derimot ikke så godt etter hensikten når det skal være hver måned. Derfor: Vi begynner nå med bare to familiegudstjenester i semesteret, og da skal det være for barn fra begynnelse til slutt. Og alle må komme i alle aldre! I høst blir det familiegudstjenester 20.oktober og 1.desember. Også i mange andre gudstjenester er barn og unge involvert.

Jeg vil også gjerne gi en honnør til alle som går ofte til gudstjeneste og som opplever mange ulike opplegg. Dere er veldig tålmodige og inkluderende. Så lykkes vi ikke alltid i å formidle noe som passer for alle. Men jeg er sikker på at den som går ofte bidrar til fellesskapet og får noe godt med seg. Og så er det en gudstjeneste bare i det å komme! ●

Nabokafé

Velkommen til nabokafé i menighetshuset, Øvsttunveien 29, hver tirsdag fra kl 12-14.

Her serverer vi rimelig suppe, rundstykker, vafler, kaffe og te. Nabokaféen er et flott sted å treffe andre og få litt påfyll! Vi holder åpent hele året, bortsett fra i romjulen, i påsken og i skolens sommerferie. Vi holder åpent hele året, bortsett fra i romjulen, i påsken og i skolens sommerferie. Velkommen! ●

Hva skjer ... ?

FREDAGSTACO for hele familien følgende kl.17 på menighetshuset 18. okt. og 15. nov. ●

VELKOMMEN TIL NATTKAFE: I kafeen i menighetshuset (Øvsttunveien 29) er det salg av pizza, brus og andre godsaker. Vi har PlayStation, bordtennis, air hockey, og mye annet gøy dere kan finne på! Eller dere kan selvfølgelig bare slappe av i peisestuen sammen med venner. Nattkafeen har åpent kl. 1930 - 2300, men i høst inviteres også du som er mellom 10-14 år til å være med fra kl. 1930-2100.

Plan for høsten 2013

- 18. okt. • 1. nov. (bowling) • 15. nov.
- 29. nov. • 13. des. og 20. des. ●

KRIK OG BOBLA: KRIK Nesttun trener i gymsalen på Midttun hver fredag kl. 18-20. BOBLA ten sing over på menighetshuset hver torsdag kl. 19-21. Husk å merk i kalenderen: KRIK-messe i kirka søndag 10. nov. kl. 19 og BOBLAs førjulskonert, torsdag 5. des. kl. 19. ●

KIRKENS BORD PÅ NESTTUN SENTER: Hver torsdag kl 12-13 hos Baker Brun, utenom skolens ferier. Velkommen til en prat med diakonen, eller en av prestene. ●

GÅ IKKE GLIPP AV TEFESEN 2. NOVEMBER. Velkommen til vår tradisjonelle basar til inntekt for menighetshuset i Øvsttunveien 29. Åresalg og lotteri fra kl. 15-18, latter og moro, kaffe og kaker. Vi håper mange kan gå hjem med fine gevinster, mens de gleder seg over at menighetshuset får verdifull støtte. Loddsalget er allerede i gang. Vil du sikre deg lodd kan du besøke oss følgende steder: På Nesttunsenteret 17. og 18. og 24. og 25. oktober. På Meny Nesttun den 16. og 23. oktober. ●

TIL DEG SOM ER 4 ÅR: DU inviteres med hele familien til en spesiell familiegudstjeneste hvor du får utdelt kirkeboken. Birkeland kirke søndag 20. oktober kl. 11. ●

Undringsstunder

Annenhver tirsdag er det undringsstund (en åpen samtalegruppe) kl. 13 i peisestuen på Birkeland menighetshus, med innledning av en av menighetens prester. Kombiner gjerne undringsstunden med en tur innom nabokaféen først (se side 3).

Resten av høstens datoer: 8. oktober • 22. okt. • 5. november • 19. november • 3. desember. ●

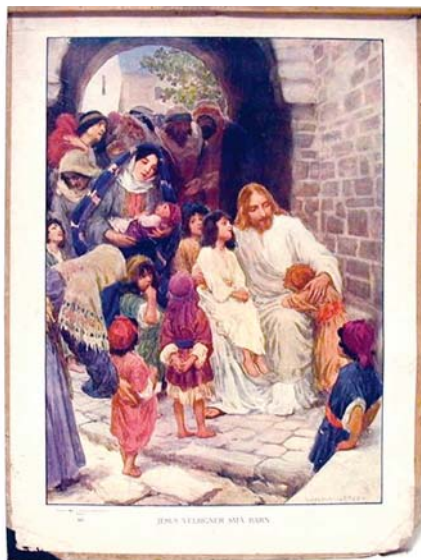
Kristendomskunnskap før og nå

For vel en måned siden sluttet en valgkamp hvor de politiske partier blant annet hadde gitt uttrykk for sine ulike syn på grunnskolenes fortsatte orientering av barn og ungdom om kristen tro og lære, noe som har vært en tradisjon helt fra Luthers tid og et sentralt ledd i den evangelisk-lutherske kirkens arbeid for å sikre kristendommens plass i det norske samfunn.

AV MARTIN A.E. ANDERSEN

La oss ganske kort se litt på hvordan utviklingen har vært for kristendomsfaget innen den obligatoriske grunnsopplæringen av barn og unge her i landet i de siste århundrene, slik at vi har en snev av bakgrunn for det som nå videre vil skje i skole og samfunn på dette området.

Formelt sett kom det viktige bestemmelser om den almenne undervisningen i kristendom da den dansk-norske kong «Christian den siette» i en forordning av 23. januar 1739 påla klokkeren i hver menighet i Norge å lære barna «de kristne grunnsannheter» (katekismen), og at alle «Klokkere i Vor Rige Norge skal efterdags, Sommer som Vinter, holde ordentlig Skole, og undervise Ungdommen flittig i deres Christendom og Læsen». Her kommer det klart frem at kunnskap om kristendom og ferdighet i lesing var to sider av samme sak. En sentral forutsetning for Luther og reformasjonen var jo nettopp at hver enkelt per-

«Jesus velsigner små barn»: Gammel skoleplansje.

drende og godt voksne nordmenn har opplevd i sin tid i folke- og grunnskolen, skal vi bare her kort sitere fra «Læreplan for forsøk med 9-årig grunnskole» (1966) og den første utgaven av «Mønsterplan for grunnskolen» (1971). I følge den førstnevnte læreplan skal en gi «elevene et fyldigere kjennskap til og en dypere forståelse av kristendommen og derved inderliggjøre og styrke deres religiøse og moralske liv», og gjennom «en grundig innføring og veiledning i Bibelen vise kristendommens tilknytning til det praktiske liv».

I Mønsterplanen fra 1971 understrekes at målet skal være å «gi kjennskap til hovedinnholdet i bibelhistorien og de viktigste begivenheter i kirkehistorien og til den kristne barnelærdommen etter den evangelisk-lutherske trosbekjennelse», og videre å «gi elevene forståelse og respekt for religiøse og etiske verdier» og samtidig «bidra til å styrke karakterutviklingen og den moralske sans hos elevene.»

Mål og innhold i kristendomsopplæringen i skolen har altså over tid endret seg ganske mye fra å «undervise Ungdommen flittig i deres Christendom» til å «gi kjennskap til den kristne barnelærdommen» og frem til dagens mulighet for fritak og orientering om ulike religioner og livssyn. Trosopplæring av interesserte barn i menighetens regi blir noe annet enn at «Derimod skal Klokkeren være pliktig, at undervise alle Børn i hans Skoles anviste District i sin Christendoms Grund», som det står i forordningen av 23. januar 1739.

Nå er året 2013 på hell, og hva vil skje videre? ●

son selv skulle kunne lese Bibelens ord og dermed møte Gud direkte.

14. juli 1827 skrev den svensk-norske konge Carl Johan under «Lov angaaende Almue-Skolevæsenet paa Landet», som bestemte at det «overalt skal undervises i a) Læsning, b) Religion og Bibelhistorie og c) Sang efter Psalmebogen». I den «efterstaaende Plan, hvorefter Undervisningen skal indrettes», heter det at «Ved Religionsunderviisningen bruges Luthers lille Catechismus og den anordnede Forklaring over Samme, og Bekjendtskab med den hellige Skrift, især det nye Testament og Bibelhistorie, må nøie forbindes».

Kong Oscar 1. kommer så i 1848 med supplerende bestemmelser, hvor det fremheves at «til dels Udenadslæren af Psalmer» hører med i skolen.

Uten å gå dypere inn i detaljer i mål og innhold for den undervisning i kristendomskunnskap som dagens middelal-

C. KELLER

SPAREBØSSER – LOMMEBØKER

NESTTUNVEIEN 101 A –
P.O. BOX 50 NESTTUN – 5852 BERGEN
TELEFON 55 13 55 55 – TELEFAKS 55 13 70 10

Samdals

Begravelsesbyrå AS

Bjørn-Eivind K Netland og Arve Løvenholdt
TRADISJON - TRYGGHET - RESPEKT
Gratis samtale i hjemmet. Døgnvakt: 55 90 19 80

- Jeg vil tvinge folk til å bry seg

– Hvis du ser ondskap, så grip inn. Passivitet er like ille, sier Kristine Nilsen Oma. Hun står bak danseforestillingen «Far, Far Away», som settes opp i Korskirken nå til helgen. Temaet er hennes egen oppvekst i Arna - med en narkoman far.

➤ SIDE 6-7

Far, Far Away

- «Far, Far Away» vises i Korskirken fredag 4. oktober kl. 19, lørdag 5. oktober kl. 15 og søndag 6. oktober kl. 20.30.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Ideen til forestillingen fikk 39-åringen på en danseworkshop der hun ble oppfordret til å forholde seg til temaet om sin far. Det resulterte i en improvisasjon som gjorde sterkt inntrykk på de andre deltagerne.

Oma ønsker å skape en diskusjon rundt narkomanes status i samfunnet gjennom det moderne danseteatrets uttrykk. Produksjonen blander samtidsdans, teatral tekst, performance art og livemusikk med en aktiv scenografi. Forestillingen hadde premiere på USF Verftet 20. juni, og ble også vist siste helgen i august. De som har sett den så langt, har blitt veldig berørt av den.

– Håpet mitt er at den vil få flere til å snakke om sine opplevelser. Dans er et sterkt og sanselig formspråk. Jeg kombinerer det med å snakke, for slik å gjøre det mer tilgjengelig for de som ikke kjenner dansespråket.

Følte skam

– Det er din egen historie du forteller?

– Ja, men ikke bare min, sier hun.

– Det er veldig mange som opplever lignende ting og ikke tør å snakke om det. For min egen del skammet jeg meg lenge over å ha opplevd det. Jeg tror det er viktig å snakke om slike opplevelser, få lys på de. Da blir det mindre smertefullt.

Hun legger vekt på at forestillingen først og fremst handler om hennes egen opplevelse av å vokse opp med en narkoman far.

– Fikk du hjelp fra barnevernet?

– Jeg tror min historie lå bortgjemt i en skuff. Den ble tatt tak i to ganger, uten at det skjedde noe. Heldigvis har jeg en ressurssterk storfamilie, det har hjulpet mye.

Omvendt far/barn-forhold

Hun beskriver oppveksten som «tøff», men vegrer seg for å gå inn på detaljer. «Det vil jeg

helst ikke snakke om» svarer hun når jeg spør om hun ble slått.

– Det er først nå i moden alder jeg har kjent det viktig og nødvendig å snakke om dette. Noe av det jeg er opptatt av, er at det å være narkoman bare er et symptom på noe annet. Det ligger gjerne en psykisk lidelse under.

– Hvordan var det å være barn i en slik familie?

– I dag har jeg det bra med det, og jeg har et godt forhold til min far. Det hadde vært kjekt om han kom og så forestillingen. Men klart, det har vært tøft. Jeg brukte lang tid på å oppdage at jeg bryr meg om ham; og samtidig innse at jeg ikke kan redde han. Han må ønske det selv. Så forholdet vårt ble litt omvendt av det tradisjonelle mellom foreldre og barn.

Har kjempet selv

– Du hadde et ønske om å redde ham?

– Ja, og det er viktig å si.

– Det er et stort ansvar for et barn å ta på seg?

– Absolutt.

– Hvor tidlig ble du klar over hva han slet med?

– Jeg tror jeg skjønnte det allerede i syvårsalderen. Det var liksom noe som ikke stemte.

Hennes måte å reagere på var å bli perfektionist. Hun la vekt på å bli flink på skolen, og gjorde sitt for å skjærme alle fra å få kunnskap om farens situasjon.

– Ingen har sydd puter under armene på meg. Jeg har vært nødt til å kjempe selv, og kommet styrket ut av det, forteller hun.

Samtidig innser hun at hun har vært heldig. Ikke alle klarer seg like bra når de vokser opp under slike forhold. Alt var heller ikke negativt. Hun husker mange morsomme episoder fra barndommen. Men alt snudde når faren var på nedtur. Da ble han uforutsigbar. Han kunne også være borte i lange

perioder, for så plutselig å komme tilbake. Noe av det vondeste for et lite barn var likevel opplevelsen av ikke å bli sett for den hun var.

– Jeg måtte hele tiden tilpasse meg; ikke forstyrre og ikke gjøre noen feil. Så jeg holdt meg mye for meg selv, og fokuserte på trening og å være best på skolen. Det klarte jeg. Men det har kostet noe.

– Du ble ensom?

– Ja, den gangen. I dag har jeg det bra. I dag er jeg takknemlig for opplevelsen. Jeg hadde ikke valgt den igjen, men ser at jeg har lært noe jeg ikke ville vært foruten.

- Produksjonen blander samtidsdans, teatral tekst, performance art og levende musikk med en aktiv scenografi.
- Kristine Nilsen Oma forteller i verket om egen opplevelse av å ha vokst opp med en narkoman far og kampen om å være et lykkelig menneske.

- Etter forestillingen lørdag blir det samtale mellom Kristine Nilsen Oma, bymisjonsprest Kari Veiteberg og publikum.
- Forestillingen er sponset av Bergen dansesenter og Bikramyogabergen, og har også mottatt støtte fra Bergen kommune og Fond for lyd og bilde.

- Billetter via Billettservice, ved døren eller direkte fra Kristine Nilsen Oma: kristinenilsenoma@gmail.com
Det er også mulig å avtale egne oppsetninger i andre kirker.
- Mer informasjon: Egen Facebook-side og event.

Ingen sa noe

- Visste skolen noe om hvordan du hadde det hjemme?
- Ingen sa noe til meg. Og jeg var flink på skolen.
- Var det andre som reagerte?
- Mange visste nok hva som foregikk. Hun blir stille.
- Jeg presiserer ofte at hvis du ser ondskap, så grip inn. Passiviteten er like ille. Det er noe av det jeg vil få frem. Jeg vil tvinge folk til å bry seg.
- Ville du ønsket at folk sa fra den gangen?
- Nei. I dag ville jeg det. Men den gangen? Glem det.
- Hva ville det betydd for deg hvis folk gjorde det?
- Jeg ville hatt mer trygghet, opplevd mindre uro, og fått lov til å hvile litt.

Ble kunstner

- Så samfunnet skulle grepet inn?
- Ja, men samfunnet handler om mennesker. Det er mennesker som må gripe inn. Folk må heller bry seg litt for mye enn litt for lite.
- Samtidig minner hun om at alle barn vil være med sine foreldre, og vil forsvare de til det ekstreme.
- Så det er viktig hvordan det blir gjort.
- I dag er hun glad for at hun har tilegnet seg et verktøy; en tyngde; som kunstner.
- Slik kan jeg gi mitt bidrag til å skape forståelse; og de som har opplevd lignende ting tror jeg vil gjenkjenne en del.
- Hva var verst i oppveksten din?
- Det er vanskelig å si.
- Hun blir stille igjen.
- Hva var best da?
- At jeg fikk gjøre hva jeg ville. Jeg ble veldig selvstendig veldig fort. Ingen sa hva jeg skulle gjøre eller burde gjøre.

SNACK OM DET VONDE: – Det gjør godt å slippe alt hemmelighetskremmeriet; at ting skyves under teppet. For meg er det en veldig drivkraft. Jeg tar hele tiden frem ting folk ikke liker å snakke om. Det mener jeg de har godt av, sier Kristine Nilsen Oma.

Bærer ikke nag

Som 16-åring kom hun inn på Ballettakademiet i Göteborg, etter å ha vært på audition der. Etter en stund kjente hun at det ikke var riktig skole. Hun flyttet til London og begynte på Laban Centre for Movement and Dance. Senere har hun blant annet studert koreografi i Australia.

– Jeg mediterer mye, og prøver å ta ansvar for livet mitt. Det som er viktig, er hva jeg selv kan gjøre, hvordan jeg selv skaper mitt eget liv. Jeg har vært gjennom mange prosesser med min far. «Jeg er så glad i deg» har jeg sagt. «Du har gitt meg livet». Han har hatt det beintøft selv. Det hjelper ikke meg å bære nag. Jeg tenkte at jeg måtte bruke dette til noe, skape verdier, snu gift til medisin.

En del av dette handler om å snakke ut om opplevelsene, både gjennom media og gjennom kunsten.

– Jeg vil gi mitt bidrag, slik at andre skal slippe å bære på lignende ting. Det gjør godt å snakke om det, å slippe alt hemmelighetskremmeriet; at ting skyves under teppet. For meg er det en veldig drivkraft. Jeg tar hele tiden frem ting folk ikke liker å snakke om. Det mener jeg de har godt av. Jeg tror ikke noen har det godt hvis de vet at andre har det vondt, understreker Kristine Nilsen Oma. ●

- Hadde du klassekamerater?
- Ja, men jeg holdt alltid distanse. Foreldre var bevisste på ikke å sende venner med hjem til meg, og jeg tok heller ikke selv noen med hjem.
- Feiret dere barnebursdager?
- Ikke etter at jeg begynte på skolen. Da ville jeg ikke. Jeg var veldig sjenert, og holdt avstand. Heldigvis fant jeg lidenskapen til dans. Det var som om dansen ble et hjem for meg. Der kunne jeg uttrykke alt. Jeg hadde en kjempeflink trener som så meg.
- Hvor gammel var du da?
- 11 år. Da tok dansen helt over for meg.

Evangelistene er tilbake

De fire svære teppene med evangelistene var blitt uhyggelig skitne etter å ha hengt i 76 år i Storetveit kirke. Nå er de tilbake etter en omhyggelig renseprosess i Salhus, der de gamle plantefargene er kommet til sin rett igjen.

LÆR MER OM TEPPENE:

Søndag 5. januar kl. 18.00 blir det kaffesamling ved Sunniva-teppet i menighetshuset, der Agnethe Mohn (bildet) vil fortelle mer om kirken og kirke-teppene i Storetveit.

TEKST: AGNETHE MOHN, LEDER I STORETVEIT
MENIGHETSRÅD. FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Som barnebarn av Emily Mohr på Storetveit gård, er jeg fylt av ekstra stor beundring for hennes enorme arbeidsinnsats, administrasjonsevne og dyktighet med fargene og billedvev-håndverket. Hun hadde hovedansvaret og fordelte arbeidsoppgavene. Selv vevde hun Johannesteppet sammen med sine hushjelper. Tre andre dyktige veverker fikk ansvaret for de tre andre evangelistene.

Teppene er fem meter brede og 7,5 meter høye. Bordene ble vevd for seg og sydd på.

Alt dette kolossale vevearbeidet ble utført fra nyttår 1935 til påsken 1936.

Et praktisk utgangspunkt

I bladet «Vi selv og våre hjem» fra 1936 skrev professor Robert Kloster følgende om teppene: «Vår tid eier ikke den dominerende kirkelige innstillingen som i middelalderen gjorde kunsten til kirkens ydmyke tjener. Heller ikke eier vår tid renessansens overveldende selvsikkerhet som snudde opp ned på middelalderens innstilling og gjorde kirken til kunstens tjener. (...) Allikevel gjør der seg i vår tid gjeldende kunstneriske bestrebelser i våre kirker. Et av de mest vellykkede forsøk på ny landevinning er billedteppene i Storetveit

kirke. En av grunnene til at dette forsøk har falt så heldig ut, tør være at oppgaven hadde et rent praktisk utgangspunkt. Akustikken i den nye kirken (fra 1930) var nemlig ikke helt tilfredsstillende, og for å hjelpe på den, prøvde man seg frem med opphenging av gamle ulltepper (som ble tråklet sammen fra soldat-lageret på Ulven). Disse hjalp utmerket, men var ingen pryd for kirkerummet, og så fødtes ideen til de vevde tepper. Teppene skulle med andre ord løse en praktisk funksjon og har dermed fått sin berettigelse».

150 kvadratmeter tepper

Det ble foretatt akustiske målinger i samarbeid med NTH i Trondheim, og arkitekt

GOD MOTTAGELSE: Det kom strålende omtale i flere bergensaviser, der det blant annet ble kommentert at fargevirkningen er praktfull og gir kirkens

interiør «et rikt og varmt utseende». Nå er veggteppene i Stortveit kirke grundig restaurerte og har fått tilbake sin gamle fargeprakt.

Ole Landmark foreslo for min mormor å spørre kunstprofessor Axel Revold om forslag til motiv for fire store billedtepper.

Robert Kloster forteller videre: «Den oppgaven som forelå var å skaffe kirken 150 kvadratmeter tepper. Opphengingen av disse var bundet til de fire svære flater mellom vinduene på skipets langvegger. Professor Revold, som man hadde gjort henvendelse til, fremla imidlertid forslag til enkle billedtepper, og takket være en ypperlig administrasjon og en vel gjennomtenkt tilrettelegelse av arbeidet, har det lyktes å gjennomføre disse utkast med ubetydelig overskridelse». Tidligere Fana kommune hadde stilt 10.000 kroner til disposisjon. Axel Revold valgte derfor enklest mulig billedfremstilling av de fire evangelister som motiv.

Kunstveverske og husflidsmenneske

Evangelistene er dermed forenklet fremstilt som stående frontalskikkelser innhyllt i rike gevanter. Sydveggens tepper er i blått og beige, nordveggens er gullig-brunt og grønt. «Med utgangspunkt i disse farvetoner er figurene bygget opp med kontrasterende fargeflater» skriver Kloster videre.

«Derved har Revold oppnådd en diskret

koloristisk individualisering av det enkelte teppe, og samtidig en velgjørende spenning i helhetsvirkningen. (...) Den strenge komposisjonen har gitt teppene en sluttet virkning og understreker også deres monumentalitet. (...) Som kunstveverske, husflidsmenneske og administrator har fru Mohr hatt hånd om arbeidet fra første stund. I samarbeid med Revold har hun tilrettelagt kartongens overføring til den gammelnorske billedvevsteknikken. Videre har hun stått for oppfarvingen av de over 30 farver som ligger til grunn for teppenes koloristiske oppbygging. Hun har dessuten personlig forestått og deltatt i vevingen av Johannesteppet og ledet samarbeidet mellom alle de forskjellige deltagere».

Fire kunstnere

For å greie dette, måtte arbeidet fordeles på en mengde hender. Spinningen av de 200 kilo norsk ullgarn ble gjort på et lite veveri i nærheten av Bergen, mens selve plantefarvingen ble utført delvis i Hardanger, delvis ved Bergens Husflidsforening og delvis av Emily Mohr selv.

Vevarbeidet ble oppdelt, slik at billedfeltene ble vevet for seg og bordene for seg, og siden sydd sammen. Utenom Johannes (som den veke drømmeren med armene i kors) ved Emily Mohr, var det tre andre

dyktige og erfarne kunstveversker som fikk ansvar for hver sin evangelist: **Kristi Mæland** (Markus, med stav i hånd), **Margit Rosenberg** (Lukas, med en pergamentrull) og **Sigrid Geelmuyden** (Mattheus, skrivende på sin tavle).

«Et dristig eksperiment»

«Ved sin personlige begeistring for oppgaven har disse damer ydet et vesentlig bidrag til det lykkelige resultat. De utførte især vevingen av figurenes ansikter, hender og føtter» skryter Kloster.

Fra de første skisser ved påsketider 1934, til teppene ble hengt opp før påske 1936, var dette også en imponerende prestasjon. «På forhånd hadde der vært adskillig spenning omkring Stortveit-teppene. Man følte dem som et dristig eksperiment hvis utfall kunne være tvilsomt. Men all tvil forsvinner når man ser teppene på plass i kirken» lyder Klosters konklusjon. «Bortsett fra den rent akustiske funksjon de har, viser det seg at de har fått en naturlig dekorativ-estetisk berettigelse. Til tross for kjempeformatet føyer de seg harmonisk inn i rommet, og deres enkle, klare farvespill har gitt kirken et koloristisk point som den savnet tidligere. De skaper en verdigere og mer kirkelig holdning i rommet». ●

TRIPTYK: Dette ikonmåleriet av Solrunn Nes er eit 108 x 65 cm stort forprosjekt til ei utsmykking, og viser Kristus i Majestet, Johannes Døyparen og Maria med Jesusbarnet. Biletet kan sjåast på utstillinga i Skjold kyrkje.

«Skapt i Guds ikon»: Stor interesse for

I ortodokse land som Hellas og Russland er dei heilage bileta, ikonane, uttrykk for ein århundrelang kyrkjeleg praksis. Interesse for denne særeigne sakrale kunsten er no aukande blant kristne med ulik kyrkjeleg bakgrunn.

AV SOLRUNN NES

Blant ortodokse er ikonkunsten ein integrert del av både gudstenestelivet og det personlege andaktslivet. Også i Ukraina, Midtausten og Nord-Afrika er folk meir fortrulege med ikonkunsten enn i den vestlege verda. Mange menneske utan bestemt religiøs tilknytning kjenner seg tiltrekt av ikonane – gjerne på grunn av den estetiske uttrykkskrafta dei representerer.

Gud midt blant oss

Det var rapporten om kor vakre gudstenester grekarane feira som gjorde utslaget då fyrst Vladimir av Kiev i 988 valde den ortodokse kristendomsforma for landet sitt. Det som er

vakkert appellerar til djupe nivå i menneskesinnet. Kurerane som hadde vore til stades under ei gudsteneste i Hagia Sofia i Konstantinopel, kom tilbake og fortalde korleis mosaikkane, songen, røykelsen, ja, heile atmosfæren hadde gjort inntrykk på dei: «Vi visste ikkje om vi var i himmelen eller på jorda. Ein slik herlegdom og venleik finst ikkje nokon stad på jorda; vi kan ikkje skildra det. Vi visste berre at der er Gud midt blant menneska».

Ikon til restaurering

Det greske ordet ikon tyder bilete. Då Gud skapte mennesket, skapte han det i sitt bilete – i sitt ikon. Denne formuleringa seier noko om at mennesket, i kraft av å vera ein avglans av Guds eige vesen, har ein eineståande stilling og verdi. Fornuft, vilje og evnen til å elska er dømme på menneskelege eigenskapar med guddommeleg opphav. Men dette vakre ikonet som mennesket er, vart formørka i og med syndefallet. Det strålende gullet og dei sterke, lysande fargane vart dekkja av lag på lag med feilsteg i «tankar, ord og gjerningar». Berre Guds fullkomne ikon – Kristus sjølv – kan restaurera dette tilsmussa biletet. Paulus seier om Kristus at «han er bilete (ikon) av den usynlege Gud» (Kol 1, 15). Ifylgje denne ikon-

teologien kan frelse forklarast som ein restaureringsprosess der mennesket vinn tilbake sin tapte herlegdom.

Regelbunden kunst

Ikonkunsten er regelbunden. Ettersom ikonet er eit visuelt uttrykk for det kyrkja lærer verbalt, arbeider målarer i samsvar med autoriserte modellar. Slik vert gjenkjenning og kontinuitet sikra. Eit påfallande trekk ved ikonkunsten er nettopp at formspråket har endra seg så lite. Men eit tradisjonelt motiv kan utførast i mange variantar og vil alltid bera preg av handlaget til den enkelte målarer. Eit ikon er ein materiell gjenstand som refererer til ein åndeleg realitet. Men som alt anna, kan også eit ikon misforståast eller misbrukast. Ikonet kan reduserast til å verta eit investeringsobjekt eller inngå som eit estetisk objekt på linje med andre vakre gjenstandar. Dersom ikonet vert oppfatta som berre interessant i seg sjølv, eller vert tillagt magiske eigenskapar, misser det sin symbolfunksjon og står i fare for å verta eit idol (ein avgud).

Mikrokosmos

Kyrkja er eit stort tredimensjonalt ikon – eit mikrokosmos utforma som eit hierarkisk

Ikonutstillinga i Skjold kirke

Den anerkjente kunstnaren Solrunn Nes stiller ut ikonmalerier under kulturdagane i Skjold kirke 27. oktober - 1. november.

• Solrunn Nes er utdanna innan psykologi og religionshistorie, og har hovudfag i kunsthistorie frå Universitetet i Bergen (1992). Ho har utdanning som ikonmålør frå Finland (1983) (russisk tradisjon) og Aten, Hellas (1985) (gresk tradisjon), og har hatt ei rekkje utstillingar og foredrag både i Noreg og utanlands.

• Som utøvande kunst-

nar har ho utført ei rad utsmykkingar, blant andre «Transfigurasjonen» (Aylesford kloster, England), krusifiks i Takvam kapell, prosessjonskors i Døvekirken i Bergen, krusifiks og alterfront i St. Paul katolske kirke i Bergen, rekonstruksjon av gotisk antementsale i Hamre kyrkje på Osterøy, fargar og gull på krusifiks i Fantoft stavkirke, rekonstruksjon av gotisk alterfront i Tjugum kyrkje i Balestrand og alterfront til St. Josefs katolske kirke i Oslo.

• «Ikkje lite teologi og gresk språk må ein

IKONKUNSTNAR MED KATT: Solrunn Nes i arbeid med «Josef med Jesusbarnet». FOTO: PRIVAT

kunne for å vere på innsida av symbola og omgrepa, og for å kunne bruke ikonmaleriet som eit sjølvstendig uttrykksmedium, slik Solrunn gjer», seier Oddvar Almenning, tidlegare rektor ved Nordfjord folkehøgskule, i sin omtale av kunsten hennes.

• Utstillingen i Skjold

kirke opnar med presentasjon av kunstnaren og musikalsk innslag ved Vokalgruppen YR. Skjold kirke, søndag 27. oktober kl. 19.

• Enkel bevertning. Billetter ved inngangen kr. 100,-. Ikonutstillinga er deretter open for publikum mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 12-17. ●

Kulturdagene i Skjold kirke

• «Se, mørket vinner aldri over lyset»; kveld med salmer og sanger av Sindre Skeie. Medv.: Sindre Skeie, Skjold kirkekor, Cantus, Kari B. Gerhardsen, Guro R. Buder med flere. Skjold kirke, tirsdag 15. oktober. Enkel bevertning. Kollekt.

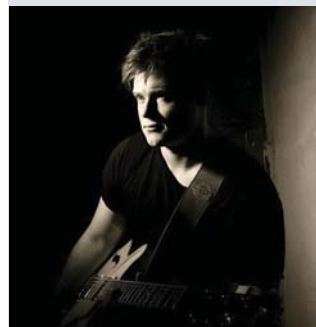
• Ikonutstilling 27. oktober - 1. november. 27. oktober: er Åpningsarrangement med foredrag og musikkinnslag. Se hovedartikkel t.v.

• Avslutning på kulturdagene: Konsert med Bergen Barokk i samarbeid med Suzukiviva. «Hjemme hos familien Bach», Skjold kirke søndag 3. november kl. 19. Billetter ved inngangen kr. 150,-. Enkel bevertning. ●

November-musikk i Storetveit

Unge og meget talentfulle Lars Dyngeland skal både synge og spille gitar på en konsert i Storetveit kirke. I tillegg kommer Stian Vilanger (slagverk), Ruth Bakke (orgel/keyboards) og mulig også en saksofonist. Sammen lover de en konsert med improvisasjoner over folketoner, noen nyere låter og litt gammeljazz. Konserten arrangeres med støtte fra Bergen kommune.

Storetveit kirke, søndag 10. november kl 20. Bill. v/inngang kr 100,- (student/ honor kr. 60,-) ●

urgammel tradisjon

ordna univers. Ei fullt utsmykka ortodoks kyrkje er dekorert frå kuppelen og nedover med veggmaleri eller mosaikkar. Øvst tronar Kristus Pantokrator – Allherskaren. Det er som om universets Herre ser ned på kyrkjelyden frå himmelen. Han er innskripen i ein sirkel og omgjeven av englar. I trommelen er gjerne profetar avbilda, medan dei fire evangelistane er plasserte i felta som dannar overgangen til veggene. Der finn vi 12 ulike scenar frå Jesu liv som tilsvarar dei største festane i løpet av kyrkjeåret. Om plassen tillet det, kan motiv frå Marias liv eller framstillingar av helgenar opptre lenger nede. Den figurative utsmykkinga sluttar i skulderhøg. Slik vert det tydeleg at dei nolevande menneska – som sjølv er «ikonar» – vert del av eit fellesskap som sprengjer tid og rom når dei stig inn i kyrkja. Skiljet mellom koret og skipet er markert av ein bilettegg – ein ikonostase – som inneheld fleire rekjer med nøye utarbeidde motiv.

Åndeleg fokuseringspunkt

Mange har erfart kor verdfullt eit fotografi kan vera ved tapet av ein kjær person. Fotografiet gjer vedkomande i ein viss forstand nærverande. Eit ikon har også denne funksjonen, og det eignar seg godt som meditasjonsbilete. Kristi andlet kan vera ei hjelp til å fokusera på det viktigaste i det åndelege livet. Ved hjelp av formale verkemidlar som gull-

bakgrunn, frontalitet, rangperspektiv og omvendt perspektiv skal ikonet minna om eit guddommeleg nærvær. Gullet symboliserer det strålende lyset frå Guds eige vesen. Kristus, Maria og dei heilage er gjennomtrengt av dette lyset. Kristus omtalar seg sjølv som «verdens lys», og Gud vert kalla «lysets Far». Lyset kjem alltid innanfrå på eit ikon, difor har det ingen slagskuggar.

Omvendt perspektiv

Frontalitet og blikkontakt indikerer nærvær. Det å vera heilt og fullt til stades i noget er ein guddommeleg eigenskap som ofte vert avspegla i måten den heilage personen framstår på. Rangperspektiv vil seia at den viktigaste personen i biletet er sentralt plassert og overdriven stor i forhold til bipersonane. I eit ikon av Jesu fødsel kan Jesusbarnet verka merkeleg langt utvikla til å vera nyfødd! Og Maria er gjerne dobbelt så stor som Josef. Omvendt perspektiv er eit anna verkemiddel som understrekar at den avbilda personen tilhøyrer Guds rike, ein dimensjon som er fullkomen og uendeleg. Dei skrånande linjene kjem utanfrå, frå eit uendeleg rom bak den avbilda personen. Linjene møtest hos tilskodaren og ikkje på sjølv bileteflata slik tilfellet er i eit foto eller eit naturalistisk maleri. Tilskodaren kontrollerer ikkje den verda han ser inn i, men opplever sjølv å bli møtt og sett på. ●

Leter etter fosterforeldre

Bergen diakonissehjem har drevet barnevernsvirksomhet i 26 år på Garnes ungdomssenter. Nå jobber vi aktivt for å skaffe flere fosterforeldre til barn og unge.

AV LAILA LISETH, ADMINISTRASJONSLEDER
VED GARNES UNGDOMSSENTER

Garnes ungdomssenter er en diakonal barnevernsinstitusjon som tilbyr omsorg og utviklingsstøtte til barn og ungdommer. De unge får hjelp ved å bo i institusjonen eller et familiehjem i en periode av sitt liv. Alternativt kan de få oppfølging hjemme hos sine foreldre eller i egen bolig.

Diakonalt barnevern

Som diakonal barnevernsinstitusjon deler vi visjonen om nestekjærlighet og inkluderende fellesskap med de øvrige virksomhetene i stiftelsen. Det betyr i praksis å gjøre noe godt for mennesker som trenger det. Institusjonen leter nå etter familier som har et engasjement for andre mennesker og som er villig til å dele sin bolig, sin tid og sitt familiefellesskap med en som sårt trenger det. Hvert år registreres et økende antall barn som trenger hjelp fra det offentlige. For de som trenger å flytte fra sin biologiske familie, samarbeider kommune og stat om å finne det rette tiltaket for den enkelte. Det har i senere år vært en styrt trend at flere unge i barnevernet skal få vokse opp i familier fremfor i institusjoner. Derfor er vi nå i en fase der det trengs langt flere fosterfamilier enn det er tilgjengelig.

Statlig oppgave supplert fra ideelle

På vegne av det statlige barnevernet er Garnes ungdomssenter en av flere ideelle organisasjoner som har tatt på seg oppgaven med rekruttering, opplæring og veiledning av familiehjem. Familiehjem er et forsterket fosterhjem, der en av de voksne

PÅ STAND: Ansatte fra Garnes ungdomssenter er rundt i bydelene for å fortelle om ordningen som familiehjem.

blir lønnet i full stilling for å bistå den unge. Et familiehjem tar imot et barn/en ungdom med atferdsvansker. Det trengs hjem som kan yte robust omsorg og i tillegg inngå i et team rundt ungdommen med tanke på hjelp i forhold til atferdsproblemene. Hjemmene vil ha en erfaren institusjon i ryggen og et tett samarbeid i hverdagen.

Gode nok fosterforeldre

Det presiseres at man ikke trenger være superforeldre. Det finnes mange gode foreldre og potensielle fosterforeldre blant oss. Håpet er at de som kunne tenke seg å gi et medmenneske en ny mulighet, ikke lar seg stoppe fordi de ikke tror de er gode nok til oppgaven.

Ute i våre menigheter finnes disse familiene som har de gode ressursene. Kanskje har de allerede diskutert seg imellom at dette kunne være en måte å bidra på og samtidig en berikelse for familien, men de har ikke tatt steget fullt ut. Garnes ungdomssenter ønsker med denne kampanjen å nå frem til de som trenger informasjon for å ta dette første steget.

Hvordan bli familiehjem?

Å være familiehjem kan velges som en yrkesmulighet for en periode eller på lang sikt. I motsetning til de fleste fosterhjem, vil man i familiehjem bli lønnet hele perioden den unge bor i hjemmet. Her får man en fin mulighet til å jobbe med base i eget hjem til god lønn, samtidig som man får gitt av sine ressurser og sitt engasjement til noen som ikke har vært så heldige med sine oppvekstvilkår. Alle potensielle fosterforeldre går først inn i en periode med opplæring og samtaler før konklusjon tas. Vi mener det er viktig å bruke tid på en slik beslutning. Ingen skal forplikte seg før de kjenner seg klar for oppgaven. Garnes ungdomssenter trenger også familier som kan ta imot ungdom i helger og ferier. Disse kan avlaste familiehjemmet og gi ungdommen positive opplevelser på fritiden. Besøks hjem får opplæring og tas inn i et samarbeid med familiehjemmet og barnevernsenteret. Det gis arbeidsgodtgjøring og utgiftsdekning.

Ta gjerne kontakt med Laila Liseth for en uforpliktende samtale: mobil 40027274, epost: post@garnestangen.no

Kveldsmesser og nytt tilbud til utviklingshemmede

Det skal denne høsten være fire kveldsmesser i Ytrebygda kirke. Kveldsmessene er for alle - ungdommer, voksne og eldre.

Det blir sang, musikk, fast liturgi med kort preken og lys-tenning. Kveldsmessene starter kl. 19 og varer vel en time. Før kveldsmessene - fra kl. 17.30 - inviterer Fana diakoni-

utvalg beboere i bofellesskap, brukere av botjenestene og pårørende til «KirkeKafe». Der blir det salg av kaffe og kaker, sang og musikk og litt aktiviteter på kirketorget.

Alle ønskes hjertelig velkommen til Ytrebygda kirke:

- Søndag 6. oktober
- Søndag 3. november
- Søndag 15. desember

Vellykket klimadebatt

21. august inviterte Fana prosti til klimadialogkveld i Storetveit menighetshus. Prosten vår, Per Barsnes (bildet), innledet kort med å understreke at vi må se på skaperverket som Guds gode gave som vi skal forvalte rett. Det kommer noen etter oss.

Så var det Eystein Jansens tur. Vår lokale representant i FNs klimapanel og professor og direktør for Bjerknessenteret kom med en oppsummering av klimasituasjonen nå. Jansen poengterte at det vi gjør i de nærmeste tiårene vil få betydning for mennesker i 500-600 år fremover. For å klare togtrafikkmålet, små utslippene reduseres før 2020 med minst tre prosent hvert år, hevdet

han. Nå øker vi utslippene årlig med to prosent.

Dette ga en perfekt overgang til paneldebatten med politikere fra alle de største partiene. Alexander Fosse Andersen (Sp), Mathias Fischer (V), Peter Chr. Frølich (H), Eigil Knutsen (Ap), Oddny Miljeteig (SV), Jeanette Syversen (Rødt), Gunvor Sønnesyn (KrF), Tom Sverre Tomren

FOTO: LARS OVE KVALBEIN

(MDG) og Torkil Åmland (FrP) hadde alle takket ja. Det ble en ærlig, engasjert og kunnskapsrik debatt.

På lokalsidene i Bønesbladet og Hverdag og Helg (Storetveit) er det en større omtale av debatten. Bladene kan leses via menighetenes hjemmesider. ●

Jantelova er under Guds dom!

Jesus fortel om ein mann som overlet alt han eigde til tre tenarar, som skulle forvalte heile hans eigedom medan han sjølv var borte (Matt. 25, 14-30).

REFLEKSJON AV PROST
PER BARSNES

Ein fekk ansvar for fem talentar, ein for to og ein for ein talent. Dei to første skikka seg vel, og klarte å auke

valtningskapitalen 100 prosent til oppdragsgivaren kom heim. Men den tredje grov ned sin talent. Det gav sjølv sagt ingen avkastning. Og for det straffa mannen han hardt.

Det har ikkje vore uvanleg å tolke talenta som bilete på personleg utrustning. Talent vert då uttrykk for evner og anlegg som den enkelte av oss får med seg i voggegave. På ein slik bakgrunn er det lett å forstå at lagnaden til den minst utrusta kan framkalle både irritasjon og sterk medkjensle hjå oss. For om vi tek for gitt at det er ein klår samanheng mellom hans mindre utrustning og hans ukloke handling, så er det vel hjartelaust urimeleg å straffe han for det?

Om det saklege biletet hadde vore slik, er det lett å svare eit tydeleg ja på dette spørsmålet. Og når mannen, som gav desse tre forvaltningsoppdraget, er bilete på Gud, kan vel nokon kvar få problem med å få auge på Guds kjærleik og Guds rettferd? Difor er det grunn til å grave litt djupare i biletbruken og å sjå litt nærare på kva Jesus verkeleg vil ha sagt oss med talenta.

Ein talent var eit vektmål som tilsvarar 34,2 kg. I pengeverdi var ein talent lik ca. 10.000 denarar, der ein denar var lik ei daglønn. Det er såleis snakk om store verdier! Han som fekk minst å forvalte, fekk likevel 10.000 dagløner til sin disposisjon.

Dei fleste av oss kan med god grunn tenke: Han er vår likemann! Jesus fortel denne likninga for at vi ikkje skal falle i same groft som denne mannen. Vi skal alle svare for bruken av våre liv. Å samanlikne oss for mykje med dei som er flinkare enn oss og har meir enn oss, kan lett få ein lammande effekt, som meir stimulerer ei taparkjensle enn sprudlande livsglede.

Livsglede er ein føresetnad for å blomstre. Når vi opplever at vi er i vårt ess, blir også våre personlege givnader forløyse. Det er då livet «forrentar» seg. Det er i samspelet mellom det vi er og det vi har at forvaltning skal skje.

Det var ikkje forvaltningskapitalen som var for liten for tenaren med den eine talenten. Hans problem var låg sjølvkjensle, som gav ein redd og angstfylt innfallsvinkel på livet. Han såg seg blind på negative trekk i biletet, framfor å fokusere på det positive moglege. At han åleine, etter bibelsk målestokk, var meir verd enn heile verda, kom han visst ikkje på.

Om nokon skulle tru at Jantelova er bibelsitat, må dei tru om att! Jantelova er under Guds dom! ●

Gå ut av kirken 20. oktober!

Den årlige TV-aksjonen beveger hele nasjonen – på flere vis. Norske menigheter oppfordres til å stille opp som bøssebærere.

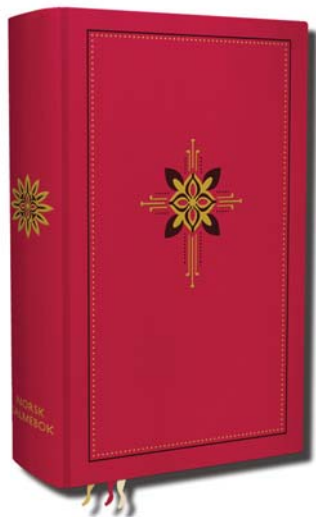
Landets største dugnad arrangeres søndag 20. oktober. 100 000 bøssebærere skal besøke alle norske hjem, i tillegg arrangeres allerede nå en rekke lokale inntektsbringende tiltak.

Årets formål er Nasjonalforeningen for folkehelsen, og midlene går til demenssaken. Dette er en fellesbenedelse for flere hjernesykdommer som oftest opptre i høy alder, men demens kan ramme helt ned i 50-årsalderen, og fører gjerne til hukommelsessvikt, personlighetsendringer, sviktende taleevne, angst og depresjoner. Dette er den største pasientgruppen i kommunehelsetjenesten - man regner med at 70 000 i Norge har demens.

Les mer om tv-aksjonen:

www.tvaksjonen.no
www.blimed.no
www.giverstafett.no

Ny salme- bok

- Norsk salmebok 2013 taes i bruk første søndag i advent. Det er 28 år siden forrige gang vi fikk ny salmebok i Den norske kirke, og håpet er at det blir salmefest over det ganske land.
- Arbeidet med denne salmeboken har pågått siden 2004, og den ferdige boka er vedtatt av Kirkemøtet 2012.
- Innholdet er et allsidig utvalg av gammelt og nytt, med 899 salmer og 92 bibelske salmer og liturgiske sanger.
- En vil finne igjen 596 tekster fra nåværende Norsk salmebok og 147 tekster fra Salmer 1997. 336 tekster er nye i forhold til de nåværende bøkene.
- Noe av det som er nytt med denne boka, er de mange ulike språk den rommer; enten det er salmer som er kjent over store deler av verden (Amazing Grace), Taizé-sanger eller korte vers fra Afrika, Sør-Amerika eller Asia.
- Her er også 15 salmer på hvert av de samiske språkene (nordsamisk, lulesamisk, og sørsamisk) og 15 kvenske salmer.
- I tillegg til salmene er det tatt med en bønnebok, et utvalg av liturgier og Den lille katekismen.
- I motsetning til den nåværende salmeboken, som foreligger i en bokmålsutgave (rød) og en nynorskutgave (grønn), er den nye felles for begge målformer.

–Jeg skriver om menneskelivet

Sindre Skeie, kapellan i Søreide menighet, har skrevet mange flotte salmer og sanger. Nå vil et utvalg av disse bli presentert på to ulike konserter; først i Skjold, deretter i Søreide kirke.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

– Det er litt tilfeldig at det ble slik, sier Sindre Skeie til menighetsbladene, og forteller at det begynte med at det ene koret i Skjold kirke sang en av salmene hans på Diakoniens dag i fjor.

Salmen de hadde plukket ut var «Nøden står ved våre dører». De likte den godt, og spurte om han hadde flere. Dette har nå utviklet seg til en hel konsert, der kantor i Skjold, Guro Rotevatn Buder, har arrangert salmene for kor. Konserten blir en del av kulturdagene i Skjold kirke, og salmene vil bli fremført av korene Cantus og Kirkekoret; begge fra Skjold kirke, og begge dirigert av Buder. Konserten holdes i Skjold kirke tirsdag 15. oktober. Søndag 3. november blir det så invitert til nok en salmekveld, denne gangen i Søreide kirke. Anledningen er kirkens 40-årsjubileum. Jubilate fra Søreide menighet og prostikoret Sola Fide vil synge, med kantor Eli-Johanne Rønnekleiv på orgel, Nils Henrik Sagvåg på bass, Sindres bror Eyvind Andreas Skeie på saksofon, og med solosang fra Karoline Wallace.

Arvelig belastet

– Blir det stort sett de samme salmene på de to konsertene?

– En del av de, men det blir med litt forskjellige musikere og sangere.

– Både du og din far, Eyvind Skeie, komponerer salmer. Kan man si at du er arvelig belastet?

– Hehe. Dette er noe jeg gjør fordi jeg har lyst til det selv. Men pappa har vært en veldig god støttespiller, sier han.

– Det er vanskelig å finne en stemme som både er personlig og kollektiv; som fungerer som et trosuttrykk for menigheten. Jeg vet ikke om jeg hadde klart å finne ut av det uten å ha fått gode råd og vink fra pappa underveis.

– Hva skriver du om?

– Jeg skriver om menneskelivet. Det jeg prøver på, er å treffe en tone som gjør at det kristne budskapet kan klinge inn i menneskelivet her og nå. Jeg har en forkjærlighet for å ta utgangspunkt i naturen og verden rundt oss; enten det er snakk om hendelser eller sinnsstemninger i livene våre.

Tekst som taler

– Har du skrevet om 22. juli 2011?

Han tenker en stund, ser opp mot taket.

– Nei, jeg kan ikke si at jeg har skrevet direkte om 22. juli 2011. Men jeg opplevde noe rart litt senere på høsten det året.

Dette var på en salmekveld der de sang Sindre Skeies «Det er blitt høst». Første verset åpner slik: «Det er blitt høst, og allting er forandret / og her i nord går døgnet stadig mer mot natt / Vår gamle jord er blitt en sommer eldre / og har fått flere sår / Men Gud er like nær».

– En dame kom bort etter konserten. Hun

*– Det er vanskelig å finne en
stemme som både er personlig
og kollektiv; som fungerer som
et trosuttrykk for menigheten*

syntes det var så flott at jeg hadde skrevet en salme om 22. juli. Egentlig hadde jeg skrevet den fem år tidligere, da jeg fikk mitt første barn, og alt var blitt forandret. Men så kunne altså teksten plutselig tale inn i en helt ny situasjon.

Alltid aktuell

– Kan sanger og salmer få sitt eget liv?

– Jeg vil si at det er noe av det som kjennetegner en virkelig god salme; det at den oppleves som ny hver gang du synger den. Ikke fordi teksten er ny, men fordi verden alltid er blitt litt annerledes. En salme jeg tenker på da er «Deilig er jorden». Det finnes knapt en situasjon der den ikke kan vekke følelser i folk. Noen ganger kan den være deilig å synge, nesten i litt trass. Det er på denne jorda alt vi vet om som er godt skjer.

– Nåtidsperspektivet bringer liksom lytteren tettere på?

– Ja, det blir helt annerledes. Salmer kan godt skrives i preteritum (fortid, red. anm.), slik som i «En krybbe var vuggen». Da snakkes det om noe som skjedde en gang. Så, i siste verset, kommer bønnen; gudshenvendelsen. Den er i nåtid.

SALMEDIKTER: – Det jeg prøver på, er å treffe en tone som gjør at det kristne budskapet kan klinge inn i menneskelivet her og nå, sier Sindre Skeie.

Dette er en litt annen måte å skrive på, og som jeg bruker selv, der bibelfortellingen leder frem mot at jeg henvender meg til Gud som fortellingen handler om.

– Skriver du noen ganger om Gud i tredje person?

– Jada. Det kan man gjerne gjøre.

Komponerer intuitivt

– Artisten Prince gjør det i den sangen som kanskje er den mest salmelignende han har skrevet; The Cross; der han synger «he's coming»?

– Ja, og der har du presensvarianten også. Jeg tror det er noe av det mest sentrale med salmetekstene.

– Hva vil du si om melodiene?

– For min egen del har jeg et bein innenfor flere ulike sjangre. Jeg har stor respekt for både de mer kirkemusikalske komponistene, og for de mer populærmusikalske. Selv låner jeg gjerne litt fra begge leire.

– Er du musikkutdannet?

– Nei, jeg har ingen formell musikkutdanning. Det foregår mer intuitivt, på den måten at jeg, i arbeidet med en melodi, hører at slik skal den være.

Mektige verker

Skeie finner mye inspirasjon hos andre komponister. En han setter stor pris på, er Trond Kverno.

– En virkelig god salme oppleves som ny hver gang du synger den

– Han har et veldig spenn fra det veldig vare og gjennomsluktige, til store klanger. Det kan være veldig mektige ting.

– Hva med Sigvald Tveit?

– Absolutt. Der andre barn hørte på annen barnemusikk i bilen, er jeg vokst opp med Eyvind Skeie/Sigvald Tveit-verker. Jeg

har nok lært mye av å høre å på Tveits arrangementer og melodier.

Vi nærmer oss tiden for å avrunde. Sindre er alene hjemme med barna, og de krever etter hvert hans oppmerksomhet. Avslutningsvis spør jeg om hans forhold til den nye salmeboken, der han har fått med sin egen salme «Nøden står ved våre dører».

Burde ventet med ny salmebok

– Jeg tror at salmeboken kommer for tidlig. Hadde den kommet 5-10 år senere ville jeg fått med flere ting, sier han, og ler.

– Men man kunne nok med fordel ventet litt. Det er stort sett de samme som har satt sammen både denne og den forrige salmeboken. Jeg vet ikke om det er ideelt. Det hadde vært bedre om den nye generasjonen kunne fått lov til i større grad å gjøre den til sin egen. Dessuten virker det som om vi får et noe umodent digitalt verktøy. Jeg tror den kunne fått en større utbredelse ved å vente noen år. ●

– Bach tilhører evigheten

ØVER INN BACH-KANTATE:

– «Wachet auf ruft uns die Stimme» har flotte korsatser, og inneholder noen sentrale duetter mellom sopran og bass som et uttrykk for brud og brudgom, sier Jan Røshol.

Kantor Jan Røshol og de mange, gode kulturkreftene i Fana sokn får en travel høst. Side 16-17

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Det berømte korverket blir fremført søndag 17. november av Fana kyrkjekor og Fana kammerorkester sammen med en rekke innleide profesjonelle solister og musikere. Det blir også en egen avdeling med andre stykker for orkester og kor.

Målsettingen med konsertprosjektet er å stimulere musikalsk utvikling og økt kvalitet for det lokale korlivet i Fana kirke. Kantaten passer også godt inn på denne tiden av året, i tillegg til at Røshol mener den er en av de fineste som finnes.

Evigvarende musikk

– «Wachet auf ruft uns die Stimme» har flotte korsatser der koralmelodien blir behandlet på tre forskjellige måter. Den åpner med en monumental korsats, og inneholder noen sentrale duetter mellom sopran og bass som et uttrykk for brud og brudgom. Du får både den objektive koralen og de subjektive innsmigrende kjærlighetsduettene inn i dette. På en måte møter vi her spenningen mellom ortodoksi og pietisme.

– Bach regnes av mange som den aller største av komponistene. Hvorfor er det slik?

– Det er vanskelig å svare på, men han laget en sånn evigvarende musikk.

Lang korerfaring

Dette blir første gang Fana kyrkjekor synger hele kantaten. Verket er ikke langt nok til å fylle en hel konsert, så det blir også plass til andre kjente og kjære musikalske perler fra barokken. Jan Røshol tiltrådte som vikar for Jostein Aarvik ved nyttår, etter mange år som kantor i landets største menighet; Åsane. Der var han sentral i oppbyggingen av Korskolen, med til sammen ti kor i forskjellige aldersgrupper, flere cd-utgivelser og en rekke store konsertarrangementer.

Fin balanse

– Mitt ønske dette året har vært å bidra til fornyelse og tradisjon i Fana. Arbeidet med koret og solistene har stått sentralt i dette arbeidet

– Hva vil du si om nivået på Fana kyrkjekor?

De har fin balanse på stemmene, har gjort mye av sentral kormusikk og har en god korkultur med godt oppmøte til øvelser og opptredener.

Nå håper han at Bach-konserten kan inspirere både nåværende og kommende medlemmer.

– Vi har plass til flere, selv om dette er et av de største kirkekorene i Bergen, sier han. ●

Bach-konsert i Fana

- Konserten er et samarbeid mellom Fana kyrkjekor og Fana kammerorkester, der det leies inn profesjonelle sangere og musikere.
- Dirigent og prosjektleder Jan Røshol har ledet flere større kor og orkesterfremføringer med Korskolen, Åsane kirke. Han jobber nå ett år i Fana som vikar for kantor Jostein Aarvik.
- Olav Stordal er med som dirigent for Fana kammerorkester og spiller også fiolin. Han jobber i BFO.
- Solister: Åshild Eriksen (sopran), Ola Veierød (bass), Karolina Chmielewska (obo), Tor Jaran Apold (fiolin), Hallgeir Øgaard (orgel).
- Konserten holdes i Fana kirke søndag 17. november.

Solistseminar og festivalkonserter

Solistseminar: Som en forberedelse til de to kulturfestivalkonserterne holdes det solistseminar helgen 25.-27. oktober i menighetshuset/Fana kirke. Foreleser blir Hege Høisæter (www.hegemezzo.com), som er fast solist ved Den norske opera. Seminaret munner ut i to konserter, begge sammen med profesjonelt orkester:

• **Fana kirke, lørdag 26/10 kl. 19.00:** Konsert med musikk fra filmer, høydepunkter fra kjente musikaler, operasanger med et sakralt tilsnitt og lettere stoff av spirituals og gospel. Medvirkende: Voka, seminardeltagere og Fanasolistene.

• **Fana kirke, søndag 27/10 kl. 19.00:** Klassisk konsert. Medvirkende: Cantus, Voka, seminardeltagere, Fanasolistene og Fana unge strykere.

Program: Satser fra Haydn-messe, Vivaldis «Gloria» og «Stabat Mater» for damestemmer. Soløer hentet fra «Messias» av Händel, Haydns «Skapelsen» og «Elias» av Mendelssohn. Arrangør: Fanasolistene. ●

Aktiv korhøst i Fana

Korene i Fana menighet legger opp til en aktiv korhøst med en rekke konserter og arrangementer både under og etter kulturfestivalen i Fana.

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Siste helgen i oktober blir det tredagers solistseminar med gjestesolist Hege Høisæter fra Den norske opera. Det hele munner ut i to konserter under den samtidige kulturfestivalen i Fana. På programmet står både kjente musikalnumre og sanger fra det klassiske repertoaret.

To konserter

Korene Voka og Cantus Sororum (begge fra Åsane menighet) og Fanasolistene deltar på seminaret, og vil være med på de to konsertene.

– Vi strekker strikken fra sanger fra musikaler og filmer i den ene konserten, til mer klassisk i den andre, sier kantor i Fana menighet, Jan Røshol.

Begge konsertene vil være med musikere og strykekvartett.

– Blir det de samme korsangerne på begge konsertene?

– Nei, søndagens konsert blir hovedsakelig med Cantus Sororum, mens vi legger det opp mer solistisk på lørdagen.

Solosanger

Fanasolistene startet opp med 3-4 jenter i vår. Siden har de vokst til 15 sangere, og har til nå sunget ved ti gudstjenester og holdt 12 konserter.

– Det er veldig spennende å følge dem, sier Røshol, som kommer rett fra en gudstjeneste der Thale Theis fra Fanasolistene bidro med fire solosanger: «Pie Jesu», «Fields of Gold», «Lean on Me» og «Velsignelsen» til Oslo Gospel Choir.

– En dåpsforeldremor sa at hun «ikke hadde vært i Fanakirken på tre år, men dette var fantastisk».

– Hva synger de?

– Det er solosanger, som vi prøver å integrere opp mot gudstjenestens salmer.

Allsidig repertoar

På repertoaret står alt fra musikaler og klassisk til gospel.

– Planlegger du å bygge opp flere nye kor?

– Nei, Fanasolistene er egentlig innenfor årsprosjektet. Nå skal jeg gjøre det jeg kan innenfor dette vikariatet, så får vi se hva som skjer etter nyttår.

Fremover nå er det fullt fokus på konsertene, slik at de blir bra.

– Jeg håper at folk møter opp, slik at vi får fulle kirker på konsertene, oppfordrer han til slutt.

– Det fortjener både kor og solister. ●

NYTT SOLISTKOR: Fanasolistene startet opp med 3-4 jenter i vår, og teller nå totalt 15 sangere. Fra venstre: Jan Røshol, Margrete Horne, Miriam Røshol, Rikke Bergflødt, Thea Berge, Ragnhild Sæle Bergflødt og Stian Økland. FOTO: TORIL SAATVEDT

Vi er kirken!

Trosopplæringsarbeidet i Storetveit ønsker å være en brikke i menighetens arbeid for å virkeliggjøre menighetens visjon om å være «et levende og inkluderende fellesskap som gjen-speiler Guds kjærlighet».

AV BJARTE HOLME

«Takk for sist» og «vi sees» er to grunnleggende viktige setninger vi håper skal bli mye brukt i Storetveit menighet. Enten det sies på gudstjenester, babysang eller etter en tårnagenthelg. Storetveit kirke står der i all sin prakt og ruver høyt i Storetveit- og Mindeområdet. Noen ergrer seg sikkert over kirkeklokkene som ringer i tide og utide, og noen spør kanskje - hva ringer de for? De ringer for og til deg!

Vi er sammen

Storetveit kirke ønsker å være en del av ditt lokalmiljø og din hverdag. Vi vil være en kirke til fest og til hverdag, i glede og sorg. Ja, en kirke som rommer hele livet med alle slags dager. Vi ønsker å spille på lag med alle som vil spille på lag med oss. Du er nemlig med på å være kirken. Derfor har trosopplæringsplanen denne overskrift: «Vi er kirken». Målet vårt er at alle døpte skal definere seg som en del av kirken, ta et tak når det gjelder og glede seg over fellesskap med alle de andre som eier denne kirken. Hver torsdag stiller Kari Bakke med kofferten full av rytmeinstrumenter. Da er det babysang i Storetveit kirke! Mødre og av og til noen fedre kommer med sine babyer - og vi legger til rette for at de kan bli kjent med hverandre, oss som jobber i kirken, kirkerommet og med nye og litt eldre sanger som kan brukes på sengekanten og ellers i hverdagen.

Vi er venner

Etter sangstunden sitter vi gjerne i både en og tre timer og prater over et bedre måltid (matpakkelunch). Vi blir stolt og glad når mammaene kan fortelle at vennskap, trilleturer og deltagelse på gudstjenester bunner i babysangfellesskapet! Når barna blir ett år (1-4 år), kan de fortsette vennskapet med hverandre og menigheten på knottesang. Hver tirsdag samles rundt 20 barn med foreldre til sang, lek og kveldsmåltid. Både baby og knottesang deltar på en gudstjeneste i semesteret, og sammen med alle 0-3-åringene blir de hvert år invitert til en myldrehelg: «Se, høre, gjøre» (2-3 åringer). Vi møtes en lørdag i september og myldrer oss sammen ved

hjelp av sang, lek, fortelling og dramalek. Kirkerommet, som har en himmel full av stjerner, orgel med mange slags klanger og toner, håndtak formet som fisker og blomster langs benkeradene. Dette er noe av det vi sanser, hører og leker oss gjennom. Vi avslutter dagen med grøtmåltid, film og litt kaffeprat /lek.

Vi er forventningsfulle

Søndagen tar vi med oss både fortelling og våre oppdagelser til gudstjenesten, som da blir en «sansegudstjeneste» for store og små. At Gud har skapt oss og gleder seg over oss, blir formidlet gjennom våre sanser. Smake, kjenne, høre, gjøre, lukte, se. Som alltid avslutter vi familiegudstjenesten med smørelunch i menighetshuset. Hvert semester inviterer vi også til mammakvelder. Her kan vi prate og nyte god mat uten babyskrik eller andre barnelyder som vil ha oppmerksomhet. Mammaene får enda en anledning til å bli kjent med hverandre, og vi får anledning til å si litt mer om trosopplæringsplanen og menigheten som de bor i. I oktober deler vi ut barnas kirkebok og inviterer alle fire åringer til vennskapsfest! En lørdags ettermiddag med lek, fortelling, forming og skattejakt i kirken - og selvsagt grøtmåltid - som ender ut i en familiegudstjeneste søndag.

Vi er på vandring

Femåringene blir invitert sammen med barnegospel og små og større barn til adventsverksted i menighetshuset, før Bodil tar med seg femåringene i kirkerommet. Der gjør vi oss klar til å julespill eller en slags julevandring sammen med barnegospel. Barna forvandles til Josef og Maria, esel og sauer, hyrder og vismenn og selvsagt en hærskarer av engler! Alle de andre (foreldre og barn som har vært på verkstedet) er publikum. Adventskalendere blir delt ut på slutten av samlingen i kirken. Også seksåringene får bli med på vandring, men da er det påsken som er i fokus! Vi vandrer fra palmesøndag til skjærtorsdag, videre til langfredags triste hendelse og til gleden på første påskedag. Barna har laget påskeliljer og dekket skjærtorsdagsbord. På denne måten forbereder vi oppstandelsesgudstjenesten dagen etter.

TROSOPPLÆRING i Fana prosti

Dette er en serie der vi presenterer trosopplæringen i alle de syv menighetene i Fana prosti. Tanken er at dette skal være både til inspirasjon og informasjon for hverandre. Vi avrunder nå stafetten i Storetveit.

Vi er agenter

Tårnagenthelgen er ett av årets høydepunkt! Da kommer agentene på rekke og rad med kodeord, forstørrelsesglass og lommelykt! Kirken, kirkeklokker og kirkerom skal under lupen og Jesu budskap om å gjøre gode gjerninger skal formidles! Søndagens gudstjeneste er dermed spekket av hemmeligheter og uløste mysterier som agentene løser sammen med menigheten. Nå er det ganske mange barn og ungdommer som etterhvert kan skryte av å ha overnattet i kirken. «Lys våken» er et arrangement som slår godt an og som bidrar til at barna har med seg et spesielt godt minne fra kirken sin. En av årets konfirmanter svarte på spørsmålet om hvem Jesus er slik: «Jesus er lys våken for

SAMLINGSSTUND: Hver tirsdag samles vel 20 barn med foreldre til sang, lek og kveldsmåltid.

PÅSKELILJEVEKSTED: Fra trosopplæring med seksåringer.

oss, og vi skal være lys våken for hverandre». «Hurra», tenker jeg, budskapet sitter etter tre år!

Vi er lys våken

Felles for våre trosopplæringstiltak er mange og lange måltid! Vi har satt av god tid til å bygge relasjoner, tid til å bli kjent både med hverandre, oss som jobber i kirken og med kirkerommet og menighetshus. Vi ønsker å legge til rette for gode møter, for relasjonsbygging og felleskap - slik at skuldrene er senket når troen formidles med og uten ord. Vi ønsker så sterkt at denne flotte kirken vår skal være en del av hverdagen til folk flest i Storetveit-området. At flest mulig skal peke opp på Storetveit kirke og si «*der er min kirke*», «*jeg har vært i kirketårnet*», «*jeg har overnattet der*» eller «*denne kirken har vært og er viktig i min hverdag, i mitt liv*». Vi ønsker og ber om at trosopplæringstiltakene våre skal bidra til at menighetens visjon blir oppfylt. At vi kan nikke og si at Storetveit menighet er åpen, inkluderende og den gjenspeiler Guds kjærlighet! ●

Ungdomsmånaden i Bjørgvin

Bjørgvin bispedømme har valgt november til «ungdomsmånad» i år. Målgruppen er unge ferdig med konfirmasjonen og opptil 19 år.

Den verkeleg store utfordringa i trusopplæringsarbeidet er dei konfirmer-te. Kva for tilbod må til for at dei skal bli verande i kyrkja? Bispedømmet vil at ungdom skal få oppleve at Jesus er venn for livet og at ungdom kan ta del i kyrkjelyden sin. Dette vil dei oppnå ved å leggja til rette for ei rekkje arrangement og aktivitetar. På nettsida ungibjorgvin.no er det meir informasjon om kva som står på programmet.

Skreddarsyddde opplegg

Det blir også, via Kyrkjerådet, oppmoda til å invitera dei nykonfirmer-te til KonfirmantReunion eller VIDERE. Opplegga er utforma av arbeidsgrupper med folk frå kyrkjelydar som har gjort egne røynsler med aldersgruppa, og Acta, Bibellesering-en, Blå kors og KFUK-KFUM. Begge gir forslag til innhald, aktivitetar,

ETTER KONFIRMASJON: Leiartrening, her frå Møre, er eit populært tilbod til dei konfirmer-te. FOTO: KYRKJERÅDET

planlegging og gjennomføring av gode tiltak. Ressurspakkane inneheld eit komplett opplegg til kvar samling, eit opplegg med god kvalitet og relevans for dei unge. Alt kan tilpassast lokalt og gjelde for heile ungdomsfasen. Og alt er sjølvsagt gratis og lett å hente på www.ressursbanken.no

Meir informasjon:

www.ungibjorgvin.no og Facebook: > U2013Ungdomsaretibjorgvin ●

Menighetene i Fana prosti
inviterer til

Sorgseminar

Lørdag 2. november 2013 kl 10.30-14.00

Skjold kirke, Skjoldlia 55

Menighetene i Fana prosti inviterer etterlatte til et seminar om sorg

Det har vært holdt slike seminar tidligere med gode erfaringer. Vi vil derfor igjen gi dette tilbudet. Sorg berører oss på mange måter, og du er velkommen, enten det er kort eller lengre tid siden dødsfallet.

Program

- Hva er sorg og hva gjør den med oss?
v/sokneprest i Storetveit, Bjarte Holme
- Lunsj
- Samtale/spørsmål
- Orientering om tilbud til etterlatte

Påmelding eller spørsmål

Diakon Kjerstin-Marie Vereide
Tlf.: 55 59 71 15
kjerstin-marie.vereide@bergen.kirken.no

Diakon Reidun Laastad Dyvik
Tlf.: 55 30 81 17
reidun.laastad.dyvik@bergen.kirken.no

Diakon Linda Bårdsen
Tlf.: 55 36 22 85 / 483 02 448
linda.bardsen@bergen.kirken.no

**Velkommen - også om du ikke har
fått meldt deg på**

Hans Børli

Min sorg

Min sorg er en svart fugl
fredløst på flukt
under vinterlig øde himler.
Men stundom -
når fuglen stiger høgt nok -
skinner vingene gyllent
i skjær av en sol
som er under horisonten.

Vil du gi noe av tiden din til mennesker som trenger en å snakke med?

Da kan du bli frivillig medarbeider på Kirkens SOS! Vi trenger mennesker som vil prate med medmennesker som har det vanskelig. Oppgaven din er å lytte og tenke høyt sammen med den som tar kontakt. Du skal ikke gi råd eller løse den andre sine problem.

Interessert? Kontakt Kirkens SOS i Bjørgvin Tlf 55 32 58 45 - mob 941 83 654
epost: bjorgvin@kirkens-sos.no Mer info: www.kirkens-sos.no/bjorgvin

Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.

E-post:
sylvi@fanaposten.no

Husk på dåpsbarna!

Gode bøker og
god musikk får du hos

Bok & Media Vestbok

Vetrlidsallmenningen 1

tlf. 55 31 79 63 post@vestbok.no

www.vestbok.no

Begravelsesbyrået for
byen og **distriktet**

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00

www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN

Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST

2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevene trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Stor utstilling
Katalog sendes.
Sjekk prisene!
Navnetilføyer.

GRAVMINNER

EIKNER
NATURSTEIN AS
 Ulsmågv. 27
 Tlf. 55 98 70 00
 www.eikner.no

Vi takker og ber

Uke 41: Naboer og alle vi møter i arbeid, på skole, hjemme og andre steder

Uke 42: Utdeling av 4-årsbok i Sædalen og Birkeland, for Søndagsskoleforbundet

Uke 43: Alle korene våre og lederne/dirigentene

Uke 44: Sorgseminaret 2/11,

te-festen 27/11, allehelgensdag 3/11 og menighetshuset.

Uke 45: Kateketene våre og de andre som jobber i trosopplæringen + trosopplæringen og barnearbeidet vårt

Uke 46: Misjonsprosjektet i Estland og SKRIK-aksjonen til inntekt for Strømmestiftelsen

«For dere har en Far som vet hva dere trenger, før dere ber ham om det.» MATT. 6,8

Uke 47: Fred i land der det er uro eller krig

Uke 48: lokalmiljøet, barnehagene, skolene og «ravnene»

Velkommen til «Optimisten»

«Optimisten» er en klubb tilrettelagt for utviklingshemmede. Vi møtes på Nesttun bedehus hver første onsdag i måneden. Birkeland menighet og bedehuset driver klubben sammen.

Har du lyst til å komme? Det koster 50,- kr, og vi pleier å være mellom 30 og 40 stykker hver gang.

Velkommen til deg også

«Optimisten»- program for resten av høsten:

- Onsdag 2. oktober kl. 18-20
- Onsdag 6. november kl. 18-20. NB: Vi møtes i Kloppe-dalen bofellesskap
- Onsdag 4. desember kl. 18-20

På vegne av «Optimisten», diakon Linda Bårdsen. ●

Sparebanken Vest

Hvem-hva-hvor i Birkeland menighet

Tlf.: 55 36 22 80 - E-post: birkeland.menighet@bergen.kirken.no - Faks: 55 36 22 99 - Boks 152, Nesttun, 5852 Bergen - www.birkelandmenighet.no

Ta gjerne direkte kontakt med ansatte. Hvis de ikke er til stede er det mulig å legge igjen en beskjed.

Besøksadresse:

Hardangerveien 5 B, Nesttun

Menighetshuset - Øvsttunveien 29

Bestilling av lokaler: 55 36 22 80
 birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Spørsmål om gravstell?

55 59 39 00 - kirkegaard@bkf.no

Dåp, vielse og begravelse:

Kirketorget 55 59 32 10
 kirketorget@bergen.kirken.no

Sokneprest:

Ivar Braut: 55 36 22 82
 ivar.braut@bergen.kirken.no

Kapellan:

Kjersti G. Norheim: 55 36 22 92
 kjersti.norheim@bergen.kirken.no

Prest/prosjektleder Sædalen

Leidulf Øy: 55 36 22 84
 leoy@bergen.kirken.no

Menighetspedagog Sædalen

Sigrid Trætteberg Fahlvik 55 36 22 91
 sigrid.trætteberg.fahlvik@bergen.kirken.no

Seniorprest:

Rune Joar Kysnes: 55 36 22 83
 rune.kysnes@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder:

Eli Heggdal: 55 36 22 81
 eli.heggdal@bergen.kirken.no

Diakon

Linda Bårdsen: 55 36 22 85
 linda.bardsen@bergen.kirken.no

Kateket:

Carina Ø. Søfteland: 55 36 22 88
 carina.softeland@bergen.kirken.no

Kateket:

Ingunn Myklebust: 55 36 22 87
 ingunn.myklebust@bergen.kirken.no

Kantor:

Harald Holtet: 55 36 22 86
 harald.holtet@bergen.kirken.no

Kirketjener: 55362289

Menighetsrådsleder

Marit Serine Robbestad Skeie
 55 36 22 81 (menighetskontoret)

Frivillighetskoordinator/ungdomsarbeid

Hilde Wolter: 55362290
 hilde.wolter@bergen.kirken.no

KRIK- Nesttun

Tarjei S. Madland: 980 49 195
 tarjeisvama@hotmail.com
 nesttun.krik.no - Facebook > KRIK Nesttun

Birkeland I. KFUK-speidere:

Lise Strøm Nilssen: 97 63 63 32

1.Øvsttun speidergruppe NSF:

Bjørn Erik Liland: 907 10 880

Birkeland Y's Men's Club

Harald Anton Aase Tlf.: 993 57 007

Nesttun mannsforening for NMS

Stein Wivestad: 55 13 46 44

Gave til menigheten?

Kontonummer: 1644.32.89430

Motta epost-nyheter fra Birkeland:

mailman.uib.no/listinfo/birkeland

Omsorg på to bein

I 15 år har Natteravnene vært i bybildet på Nesttun. Nå kan du se de gule vestene på dagtid også. Målet er at det skal gå to grupper fra ungdomsskolene når skolen slutter på fredager. Det skal de klare om det kommer 10 frivillige til. Er du en av dem?

AV ELI HEGGDAL

I det Gule huset gjør Torill Hansen Kongsbakk seg klar til å gå ut. De 30 millimeterne regn som er meldt denne ettermiddagen skal holdes ute med goretex og regntøy. Den gule vesten kommer på og hun er klar. I dag har hun med seg Grethe Taraldset, en pensjonist med vilje til å gjøre noe for andre. Etter to år som natteravn på Nesttun stiller hun nå som Dagravn. I dag har de også med seg meg, administrasjonsleder i Birkeland menighet. Vi er i godt naboskap til Sesam og har også et stort engasjement for de unge. Dette initiativet vil vi støtte. Utover høsten vil menighetens diakon, Linda Bårdsen, være med Dagravnene, men grunnpilaren er de mange frivillige. Ravnene som går både dag og kveld oppstod i et samarbeid mellom stiftelsen Sesam, Natteravnene og Tryg Vesta, som gir økonomisk støtte. Sesam kjenner mange som Det gule huset på Nesttun.

Tryggere skolevei

Denne dagen går veien mot Slåtthaug. De gule vestene lyser opp og gjør oss synlige. Noen smiler. Torill hilser blidt til alle. Hun

stopper ved en liten jentegjeng og spør hvordan det går.

– Dere kjenner hverandre, spør hun, og får svar. De har akkurat begynt i 8-klasse. De ler. Har kjent hverandre lenge og er trygge.

– Flott, sier Torill. Har dere tenkt på de som sitter alene og ikke snakker med noen? Det er så hyggelig at noen sier hei. Da skjer det noe, mener Torill. De nikker og forteller villig om skoleveien sin og om det gamle klubbhuset, der de helst ikke vil gå.

Ved hallen møter vi Gunnar Lohne, han med ansvar for isen på Slåtthaugbanen og i Bergenshallen.

– Nei, er det DAGRAVNER, sier han begeistret. Det er en viktig jobb! Som far var han selv opptatt av at ungdommene skulle ha et åpent hjem der alle var velkommen. Folk skulle åpnet hjemmene sine for de flotte ungdommene, sier han. Det nytter ikke å ha fine tepper om døra er låst.

Å gjøre en forskjell

Grethe har mange vakter utover høsten.

– Hva er det som driver en travel pensjonist som deg?

– Det begynte med at mine barnebarn gikk

Etter skoletid ble det en fin samtale. Det synes i alle fall ravnene.

på skole i området. Hvorfor kan ikke jeg gå her, spurte jeg meg selv. Det har jeg jo tid til, sier hun, som allerede har en full timeplan med verv og aktiviteter. En kan jo undres litt på dette med tid. Det er faktisk det eneste som er rettferdig fordelt, tenker jeg. Alle har 24 timer i døgnet, hverken mer eller mindre. Likevel er det noen som har så alt for mye, mens andre tydeligvis ikke kan få nok.

– Hva kreves det egentlig av en Dagravn?

– Mange tror de må være så flinke, sier Grethe. Jeg synes ikke jeg er så flink med folk, men jeg er nå her. Denne oppgaven krever egentlig bare at en gir av sin tid og vil være til stede.

Runden går mot slutten og i samlet flokk tsetter vi kursen mot Nesttun. Kl. 17.30 kan Ravnene gå hjem med et håp om at de har gjort en forskjell for noen denne dagen. ●

Erling Birkeland tror alle kan bidra med noe.

Gunnar Lohne forteller med glede om alle de kjekke ungdommene han treffer i jobben sin.

Dagravnene Toril og Grethe vandrer med elevene og gjør skoleveien både tryggere og hyggeligere.

Det er en velsignelse å ha konfirmanter!

Ja, dette mener jeg virkelig, også etter lang fartstid som kateket.

AV KATEKET INGUNN MYKLEBUST

De strømmer jo på oss, år etter år, og mange lurer på hvordan det er å ta hånd om oppimot 200 «fortiser» hvert år. Noen påstår også å være i «verste pøbelalder» ... Men jeg sier igjen: Det er en velsignelse!

Å få muligheten til å dele liv og tro, spørsmål og skepsis, undring og overbevisning, sorg og glede med disse unge, -ja, det er noe av det største og beste ved å jobbe i kirken. Og når vi til gjengjeld opplever at kirken også kan bety noe for de unge selv, at kirkerommet føles trygt, men også høytidelig og hellig, og at det kan romme de unges liv, tanker, bønner, sorg og glede, - ja, da kjenner vi virkelig på velsignelsen. Og kanskje kirken blir et sted man lettere ønsker å søke tilbake til hvis det i konfirmasjonstiden har gitt mening å tenne lys på lysgloben, skrive bønner eller meditere, lytte til musikk, ta til seg et Bibelord, se på alterbildet av oppstandelsen og vite seg elsket av Gud.

Så la oss ta smilende og godt imot alle 14-åringene som har meldt seg til «Leir»-, «KRIK»-, «Gått og blandet»-, «Orgel»-, «Diakoni» - eller «Tensing»-gruppene våre. -De beriker Birkeland menighet og skaper kirke for fremtiden! ●

Natt og dag på Nesttun

Erling Birkeland var med på å starte Natteravnene på Nesttun i 1997. Nå er det om lag 80 som går rundt i Nesttun-området fra kl. 22-01.

Erling driver egentlig hagesenter, men mange kjenner ham som en engasjert frivillig. Han kan fortelle at mye har forandret seg på Nesttun de siste 15 årene. Det kan se ut som det er færre samlingssteder. Erling tror ungdommen lettere finner hverandre på sosiale media og at de sitter hjemme hos hverandre. Nettopp derfor er det viktig å være til stede i det tidsrommet skolen slutter, og der ungdom ferdes.

- Dagravnene skal være voksne mennesker som bryr seg. Målet er å skape en trygg hverdag for ungdommene og hindre mobbing. Innimellom opplever vi at ungdommene tar kontakt, bare for en prat. At

vi er der med de gule vestene våre betyr kanskje at vi kan avverge noe. Politiet er urolig for økende rus i området og vi vet at det foregår salg. Mange foreldre er bekymret for hva økt trafikk med bybanen medfører. Vi ser at enkelte unngår oss og tenker at det kan bety at vi har avverget noen førstegangskjøpere.

- Alle møter oss på en positiv måte, selv de gamle alkoholikerne, forteller Erling.

- De sier at ungdommene ikke må bli som dem, og er så glade for at vi går der. Det kan jo bare bety at dette er en viktig oppgave, sier Erling og håper mange andre ser dette blir med. ●

Inne i et forlatt hus flyter rotet og en hasjpipe ligger ved inngangen.

Fakta, Natteravnene:

Natteravnene skaper trygghet, trivsel og tilhørighet og bidrar til at barn og unge får en trygg oppvekst ved rett og slett å være til stede. **Les mer: www.natteravn.no**

Dagravnar søkes: Dagravn er en nystartet gruppe som går i Nesttunområdet fra 13.30-17.30. I dag er det ni dagravnar og det er plass til flere. Det er mulig å dele vaktene. Sesam som organiserer og tar imot henvendelser: Tlf: 55 56 1192/43 eller e-post: sesamist@sesamist.com

Besøkstjenesten: Noe for deg?

I Birkeland menighet ønsker vi flere besøkvenner. Som besøk får du en fast person du besøker jevnlig etter avtale, og det kan innebære å gå tur, bare prate sammen, følge til lege, gudstjeneste eller liknende. Det vanlige er 1-2 timer i uken eller annenhver uke.

Kontakt diakon Linda Bårdsen for en uforpliktende samtale.

Tlf. 55 36 22 85, E-post: linda.bardsen@bergen.kirken.no

Menighetskalender

døpte

Mathilde Troland Kringlen
Levi Tran Solheim
Samuel Brage Moe
Sara Linge Gjestemoen
Henrik Meyer
Maria Bjørkhaug
Knut Wilhelm A. Jakobsson
Nora Dagsdatter Dahl
Eva Thornam
Viktor Matteo Berg Larsen
Susanne Villacampa Modahl
Henrik Matheo Espedal Matre
Finn Anton Beck Nejtek
Sofie Skorpa Klubnes
Evie Louise Beck Nejtek
Lukas Correa Takle
Petter Lambach Herland
Kendra Zeil
Jenny Farr
Nora Horne Eikeland

vigde

Caroline Kristiansen og
André Midtun
Hanne-Kristine Eide Knudsen
og Per Rune Vadseth
Vivian Matre og Håvard
Martinsen

begravelser

Steffen Alexander Furuberg
Odd Dyngeland
Trygve Færøvik
Gyda Dehli Selvig Schulerud
Leon Finn Larsen
Anders Siglen
Jarle Foss
Gro Grov Sørдал
Erna Helfrida Dalland

gudstjenester

Søndag 6. oktober

11: Gudstjeneste med dåp og nattverd v sokneprest Ivar Braut. Utvidet forbønnsliturgi. Takkoffer til menighetsarbeidet i Sædalen. Ef 6,1-4 (Prekentekest) Matt 18,1-11

Søndag 13. oktober

11: Gudstjeneste, nynorsk liturgi. Nattverd. Seniorprest Rune Joar Kysnes. Takkoffer til menighetsarbeidet. Luk 12,13-21

Søndag 20. oktober

11: Familiegudstjeneste ved kap. Kjersti G Norheim. Utdeling av 4-årsbok. Pre Soul Children deltar. Takkoffer til Søndagsskoleforbundet. Luk 10,25-37
13: Dåpsgudstjeneste.

Søndag 27. oktober, Bots- og bønnedag

11: Gudstjeneste med allment skriftemål ved Kysnes. Søndagsskole. Takkoffer til Kirkens Nødhjelp. Luk 15,11-32

Søndag 3. november, Allehelgensdag

11: Allehelgensgudstjeneste med nattverd. Braut. Søndagsskole. Sang av Birkeland kantori. Takkoffer til menighetsarbeidet. Luk 6,20-23. Kirkekaffe og sosialt samvær etter gudstj.

Søndag 10. november

11: Gudstjeneste med nattverd, ved Norheim. «Søndag for de forfulgte». Søndagsskole. Bobla Tensing blir med. Takkoffer til Stefanusalliansen (Norsk misjon i øst). Joh 5,1-15

Søndag 17. november

11: Gudstjeneste med dåp, ved Norheim. Søndagsskole. Takkoffer til SKRIK-aksjonen. Konfirmanter deltar. Luk 13,10-17

Søndag 24. november, Domssøndag/Kristi kongedag

11: Gudstjeneste på siste søndag i kirkeåret ved Braut. Nattverd. Søndagsskole. Takkoffer til Kirkens SOS Bjørgvin. Joh 9,39-41

Søndag 1. desember, 1. søndag i adventstiden

11: Familiegudstjeneste med dåp, ved Norheim. Trosopplæring «Lys Våken». Soul Children er med. Takkoffer til diakonien i menigheten. Matt 21,1-11

Gudstjenester på Sædalen skole

Søndag 6.oktober kl.11
Søndag 20.oktober kl.11
Søndag 3.november kl.11
Søndag 17. november kl.11
Søndag 8.desember kl.11

KIRKESKYSS

Velkommen til gudstjeneste. Vi håper du benytter deg av ordningen med kirkeskyss. Ta selv kontakt med sjåføren den aktuelle søndagen og avtal direkte. Fint om det gjøres fredag eller lørdag.

Sjåførere, høsten 2013

- 13. oktober kl 11.00: Kasper Vejen, 41 93 16 04
 - 3. november kl 11.00: Ketil Seime, 90 87 20 51
 - 24. november kl 11.00: Kasper Vejen, 41 93 16 04
 - 8. desember kl 11.00: Karl Dag Bærug, 48 03 58 41
- BIRKELAND DIAKONIUTVALG

kalender

BIBELTIMER

Siste tirsdag i måneden kl. 19.30 i Birkeland menighetshus, Øvsttunveien 29.

I bibeltimene er det gjennomgang av forskjellige deler av Bibelen, og innholdet er gjerne knyttet til aktuelle tema. Etter innledningen er det enkel servering og samtale om temaet. Vi er glade for frammøte også fra andre menigheter!

På programmet denne høsten:

- 29. oktober: Bård E. H. Norheim, førsteamanuensis ved NLA Høgskolen. «Gjerningene – hva betyr de for livet og troen?» Og hva med ansvaret for skaperverket?

- 26. november: Per Fimreite, pensjonert prost. «Stjernen ledet vise menn til den Herre Kristus hen». Om Guds ledelse.

Ta kontakt med oss:
Telefon 55 36 22 80.
Epost: birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Velkommen til alle som ønsker å bli mer kjent med bibelen!

TEFEST OG BASAR

Menighetshuset lørdag 2. nov. kl.15. Se egen omtale.

KVELDSÅPENT

- Onsdag 23. oktober kl.19: «God å snakke med» - kurs med Karl Dag Bærug som er nestleder i Kirkens SOS, Bjørgvin som driver døgnåpen krisetelefon. Ved hjelp av 10 enkle samtaletips kan en få hjelp til å møte de vanligste utfordringene som oppstår i samtaler. Erfaringer fra tusservis av samtaler på Kirkens SOS, blir brukt til å bevisstgjøre og endre våre samtalemønstre til det bedre.
- Mandag 2.desember kl.19: Adventskvelds for voksne.

ALLEHELGENDSDAG

Velkommen til gudstjeneste på Allehelgensdag søndag 3. november kl. 11.

I år blir det ikke egen minnegudstjeneste i Øvsttun kapell på ettermiddagen, men vi tar med oss elementer fra den inn i høymessen kl 11.

Gudstjenesten blir preget av håpet vi har i Jesus Kristus, og takknemlighet for dem som har gått troens vei før oss. Vi skal synge de store sangene som hører denne dagen til, og feire nattverd sammen. Vi vil også ha en markering med felles lystenning, til minne om dem vi har mistet.

Etter gudstjenesten inviterer diakoniutvalget til kirkekaffe på Sesam, rett over veien. Der blir det også litt informasjon om tilbud menigheten har til etterlatte. Velkommen!

Følg med oss på www.birkeland-menighet.no og på Facebook.

Julekonserter og juletreff

- «Marias sønn», Birkeland kirke 7. desember kl. 16
- Kantoriets julekonsert, Birkeland kirke, søndag 15. desember kl.19
- Juletreff menighetshuset 4. januar kl. 16

